

7-10
LAT

CO ZNAJDZIESZ NA KOLEJNYCH STRONACH?

DROGI RODZICU, NAUCZYCIELU, NAUCZYCIELKO,

żyjemy w globalnym świecie, gdzie nasze życie nieodwracalnie powiązane jest z życiem reszty planety. Nie możemy uniknąć tych współzależności, jednak często trudno nam je zrozumieć.

Bazgrolnik „Świat i ja” jest próbą wprowadzenia dzieci w wieku 7-10 lat w globalne zagadnienia. Naszym celem jest nie tylko informowanie najmłodszych o tym, jaki nasz świat jest obecnie, ale także kształtowanie postaw, które pomogą nam uczynić go lepszym w przyszłości. Podstawę edukacji globalnej stanowi kwestia sprawiedliwości i solidarności zarówno w lokalnym, jak i globalnym wymiarze. W związku z tym na kolejnych stronach tej publikacji dzieci poznają wartości takie jak: odpowiedzialność, szacunek i otwartość.

Jest to drugi z serii Bazgrolników PAH, ale na pewno nie ostatni. Aby dowiedzieć się więcej i zobaczyć pozostałe wydania oraz materiały wspierające, odwiedź stronę www.pah.org.pl/bazgrolnik.

Po doświadczeniach z pierwszą częścią Bazgrolnika wiemy, że świetnie się sprawdza zarówno podczas wspólnego spędzania czasu w domu, jak i jako materiał do zajęć wychowawczych w szkołach, świetlicach, bibliotekach i domach kultury.

Liczymy, że podczas wykonywania ćwiczeń odbędziecie wiele interesujących rozmów, a w ich wyniku dzieci poczują się bardziej odpowiedzialne za codzienne wybory i zachowania, które wpływają również na ludzi w innych częściach świata.

Jeżeli będziecie potrzebować wsparcia albo będziecie chcieli podzielić się swoimi przemyśleniami, napiszcie do nas: edukacja@pah.org.pl.

Oddając w Wasze ręce Bazgrolniki, chcemy zaprosić Was i dzieci do stawiania wspólnie pierwszych kroków na nieskończonej drodze do poznawania naszego fascynującego świata, pełnego współzależności oraz wspólnych wartości.

Zespół Edukacji
Polska Akcja Humanitarna

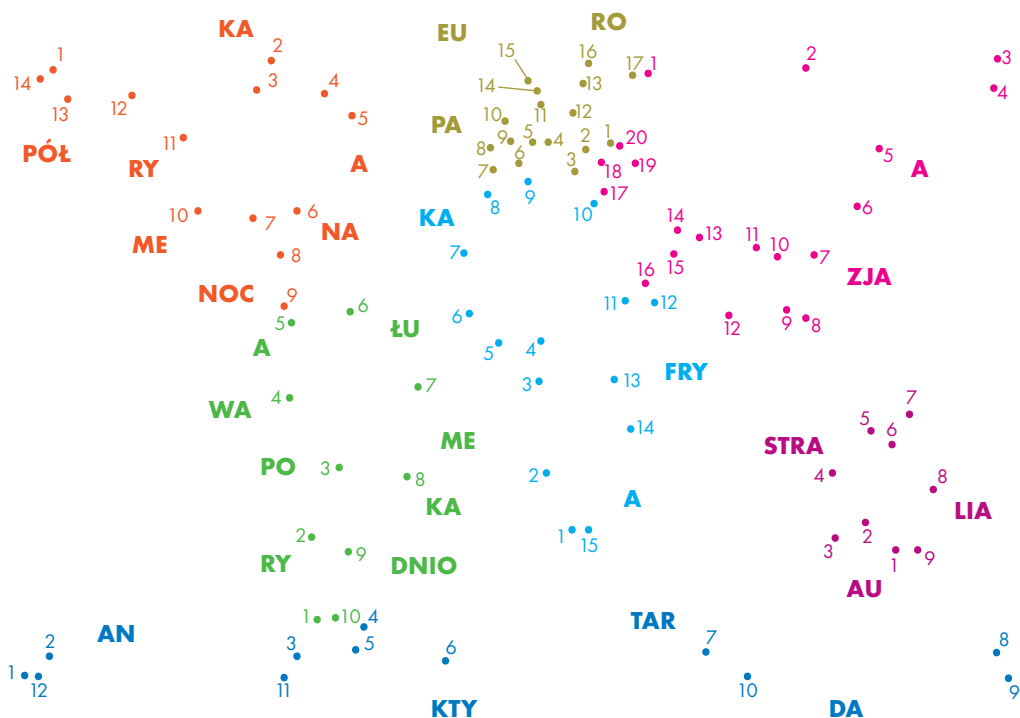
ŚWIAT I JA

Narysuj siebie i świat.

 JAK MYŚLISZ, co łączy Cię ze światem?

WSZYSTKIE KRAŃCE ŚWIATA

Połącz kropki w odpowiedniej kolejności, a odkryjesz mapę, która różni się od tej, którą znajdziesz w podręczniku. Jakie różnice widzisz?

Rozsypane sylaby pomogą Ci ułożyć nazwy kontynentów.

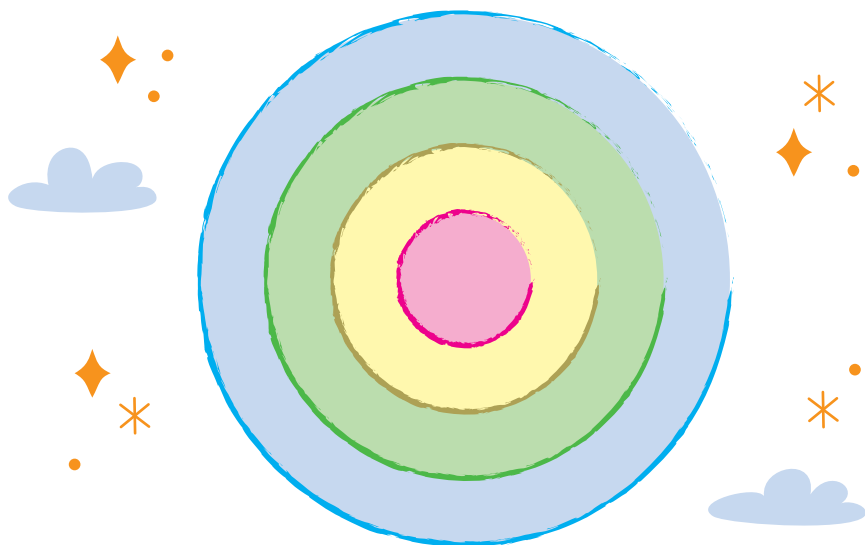
Nazwa którego kontynentu zaczyna się na inną literę niż pozostałych?

JAK MYŚLISZ, gdzie jest centrum świata?

GDZIE JA JESTEM?

Zaczynając od najmniejszego koła, wpisz po kolei nazwy swojej miejscowości, kraju, kontynentu i planety.

Czy wiesz, że...?

Planeta, na której mieszkamy, jest kulą, a to znaczy, że jest okrągła. Czy wiesz, jak nazywamy model Ziemi? Rozwiąż rebus, a poznasz jego nazwę.

~~Ł = L WA~~

~~AUTO~~

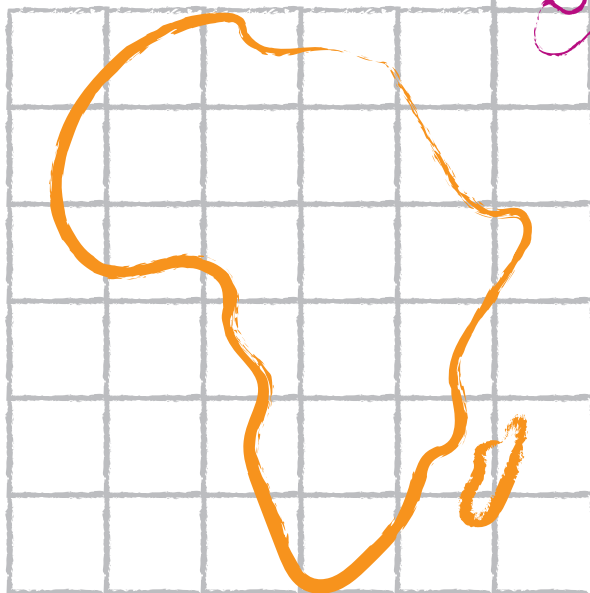

JAK MYŚLISZ, jaki wpływ na życie ludzi ma miejsce, w którym się urodzili?

PRAWDZIWE WYMIARY

Ziemia jest kulą, dlatego nie da się jej narysować na kartce papieru, nie zmieniając kształtów kontynentów, ich wielkości czy odległości między nimi. Poniżej znajdują się kontury Afryki i Europy. Europa jest 3 razy mniejsza od Afryki*, więc przerysuj ją tak, by tyle razy się w niej zmieściła.

Gerard Merkator był żyjącym w szesnastym wieku flamandzkim matematykiem i geografem, twórcą współczesnej kartografii - nauki o mapach.

* Kontury kontynentów pochodzą z odwzorowania Merkatora. Rzeczywiste rozmiary kontynentów wynoszą: Afryki 30,3 mln km², Europy 10,5 mln km².

Czy wiesz, że...?

Mapa Merkatora, którą się posługujemy, zachowuje kształty krajów, odpowiednie kierunki i kąty umożliwiające nawigację, ale bardzo zniekształca prawdziwą wielkość krajów.

JAK MYŚLISZ, ile razy Twoja miejscowość jest mniejsza od kraju, a ten od kontynentu i planety?

JĘZYKI AFRYKI

Pokoloruj mapę Afryki zgodnie z numerami, którym odpowiadają kolory. W ten sposób dowiesz się, jakie języki są językami urzędowymi w danym kraju. Jeśli w jednym kraju występuje więcej niż jeden język urzędowy, pokoloruj go w paski.

Czy wiesz, że...?

W większości krajów Afryki, ludzie posługują się nie tylko językiem urzędowym, ale także wieloma językami etnicznymi. Jest ich około 2100. Aby je wszystkie zaznaczyć, potrzebowalibyśmy o wiele większej mapy.

Czy wiesz, że...?

Język urzędowy to taki, który jest używany oficjalnie przez dane państwo np. w parlamencie, urzędach, szkołach i innych instytucjach. Językiem urzędowym w Polsce jest język polski.

1	FIOLETOWY	angielski
2	CIEMNOZIELONY	arabski
3	NIEBIESKI	francuski
4	JASNOZIELONY	portugalski
5	ŻÓŁTY	hiszpański
6	BRAZOWY	swahili
7	CZERWONY	afrikaans
8	SZARY	inne języki np. amharski, berberyjski, somalijski, tigrinia, malgaski, kreolski, seszelski, czewa, komoryjski

?? JAK MYŚLISZ, w jaki sposób mogą się porozumieć osoby, które mówią różnymi językami?

Czy wiesz, że...?

W wielu krajach afrykańskich językami urzędowymi są języki europejskie, ponieważ liczne z tych krajów były przez wiele lat europejskimi koloniami.

PRZESZ DZIURKĘ OD KLUCZA

Czy patrząc przez dziurkę od klucza, jesteśmy w stanie zobaczyć wszystko, co znajduje się po drugiej stronie drzwi? Przypatrz się temu, co widać przez dziurki, przerysuj te fragmenty w odpowiednie miejsca na obrazku, korzystając z pomocy kluczy, a na koniec połącz kropki, by dowiedzieć się, jakie zwierzę stało za drzwiami.

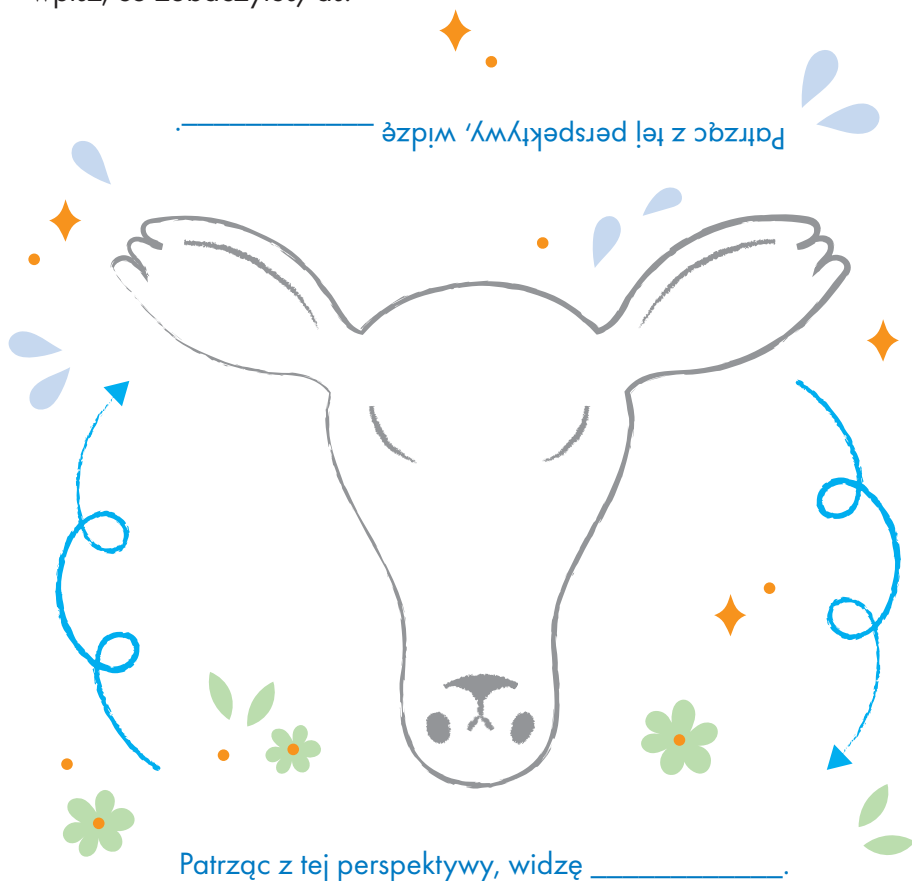

JAK MYŚLISZ, co trzeba zrobić żeby zobaczyć drzewo ze wszystkich stron?

ZMIEŃ PERSPEKTYWĘ

To, co zobaczysz, zależy od tego, z której strony na to patrzysz, czyli jaką perspektywę przyjmiesz. Spójrz na rysunek i w pustych polach wpisz, co zobaczyłeś/aś.

JAK MYŚLISZ, czy można dojść do zgody patrząc na coś z różnych stron?

A TY, KIM CHCESZ ZOSTAĆ W PRZYSZŁOŚCI?

Przyjrzyj się rysunkom i zgadnij, kim chcą zostać dzieci z różnych krajów. Nazwy zawodów znajdziesz w wykreślanie na następnej stronie.

Blaise z Haiti, 12 lat

Djarida z Haiti, 8 lat

Gulzina z Kirgistanu, 11 lat

Boboeva z Kirgistanu, 15 lat

Aniket z Indii, 10 lat

Hiba z Jordanii, 17 lat

Maheen z Afganistanu, 12 lat

Pierre z Włoch, 12 lat

Sarah z Ugandy, 12 lat

Sahid z Indii, 7 lat

Yunes z Syrii, 17 lat

Jyldyzkan z Kirgistanu, 17 lat

Słów szukaj we wszystkich kierunkach.

A	A	C	W	O	R	E	I	K	K	P	K
K	K	R	E	I	Y	L	M	H	I	O	Y
R	R	L	T	C	W	E	I	P	Y	L	T
A	A	E	E	E	A	K	X	R	S	I	A
I	K	K	R	I	R	T	L	A	A	C	M
N	I	A	Y	W	C	R	O	W	H	J	R
G	N	R	N	O	H	Y	I	N	X	A	O
Ę	N	K	A	T	I	K	Z	I	Q	N	F
L	E	A	R	R	T	W	F	C	P	T	N
E	I	V	Z	O	E	T	H	Z	U	K	I
I	Z	J	W	P	K	E	Y	K	V	A	I
P	D	K	K	S	T	F	E	A	F	L	N

Narysuj siebie i przedmiot, który pokaże, kim Ty chcesz zostać w przyszłości.

_____ z _____, _____ lat

JAK MYŚLISZ, kim chcieli zostać Twoi dziadkowie, gdy byli w Twoim wieku?

WYCIEZKA CZY UCIEZKA?

Miejsce zamieszkania opuszczamy z różnych powodów. Część z nas na wakacje czy studia, a inni w poszukiwaniu lepszego życia, z powodu katastrof naturalnych czy wojen. Odszyfruj słowa przy pomocy lusterka, przeczytaj wypowiedzi osób, a następnie dopasuj je do wydarzeń, które sprawiły, że opuściły swój kraj.

Musiałem uciec ze swojego kraju ze względu na wojnę. Bałem się! Moje życie było zagrożone.

1 UCIEZKA

Przybywam do Twojego kraju, ponieważ chciałabym zdobyć dobre wykształcenie, studiując. Wierzę, że to pomoże mi znaleźć pracę po powrocie do domu.

2 WYCIEZKA

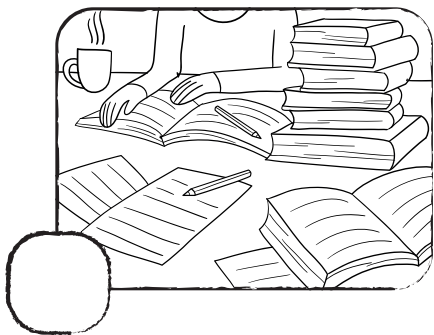
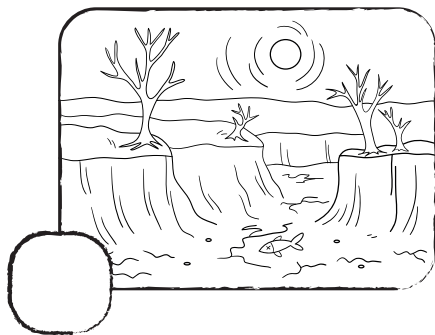
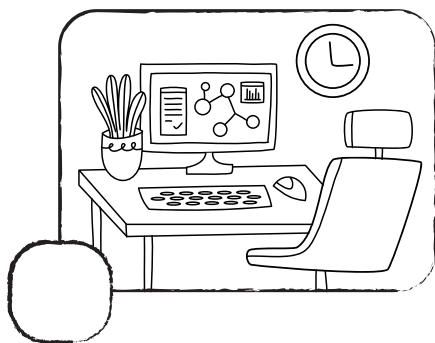
Z powodu zmian klimatu brakowało nam wody i jedzenia, a moja rodzina żyła w ciągłym strachu przed kolejną katastrofą.

3 UCIEZKA
KLIMATYCZNA

Muszę wyjechać z kraju, ponieważ jest tu bardzo duże bezrobocie, nie mogę znaleźć pracy, a przez to utrzymać mojej rodziny.

4 WYCIEZKA
EMIGRANT

Czy wiesz, że...?

Uchodźca/uchodźczyni to osoba, która musiała wyjechać ze swojego kraju, bo bała się, że ktoś zrobi jej krzywdę z powodu koloru skóry, religii, narodowości czy tego, co myśli na tematy polityczne.

JAK MYŚLISZ, co czuje osoba, która musiała opuścić swój kraj?

CO TU SIĘ DZIEJE?

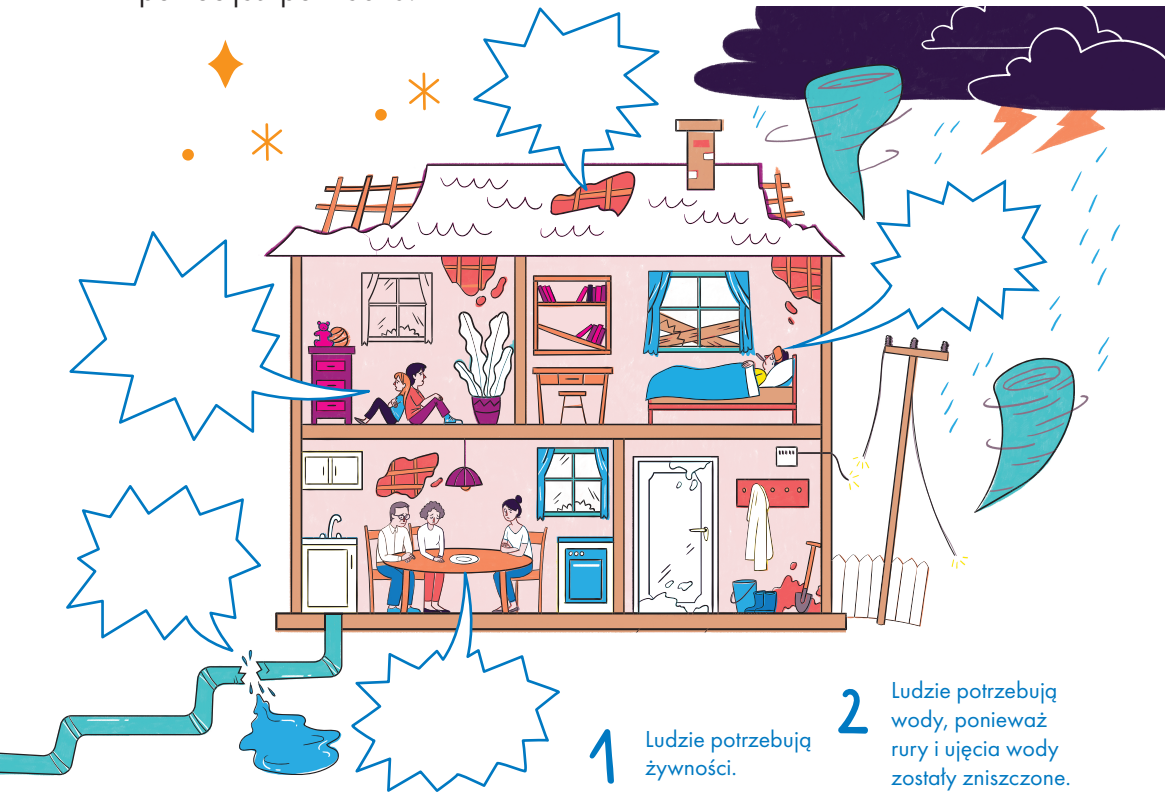
Przypatrz się uważnie rysunkom, odgadnij, jakie katastrofy naturalne przedstawiają i uzupełnij krzyżówkę. Hasło odczytasz z pól zaznaczonych na żółto.

JAK MYŚLISZ, dlaczego nie wszyscy ludzie doświadczają skutków katastrof naturalnych tak samo?

NA POMOC!

Po katastrofie naturalnej ludzie potrzebują pomocy, a wiele rzeczy wymaga naprawy. Dopasuj opisy do chmurek, a dowiesz się, jaka pomoc jest potrzebna.

- 3 Potrzebna jest odbudowa szkół, ponieważ budynki szkolne zostały zniszczone i dzieci nie chodzą do szkoły.
- 4 Potrzebna jest odbudowa i naprawa domów, bo zostały one zniszczone lub uszkodzone.
- 5 Potrzebna jest pomoc lekarska i lekarstwa, bo niektórzy ludzie zostali ranni.

?? JAK MYŚLISZ, kto najlepiej wie, jakiej pomocy potrzebują ludzie po katastrofie naturalnej?

WYPRAWA PO WODĘ

Czy wiesz, że 785 milionów ludzi na świecie (czyli 1 na 10 osób) nie ma dostępu do wody w miejscach, w których mieszka i musi przejść po nią bardzo długą drogę? Przejdź tę drogę, wpisując na ścieżce wszystkie czynności, do których woda jest niezbędna. Policz, ile jest wszystkich zakrętów, a dowiesz się, ile kilometrów średnio pokonują ci ludzie.

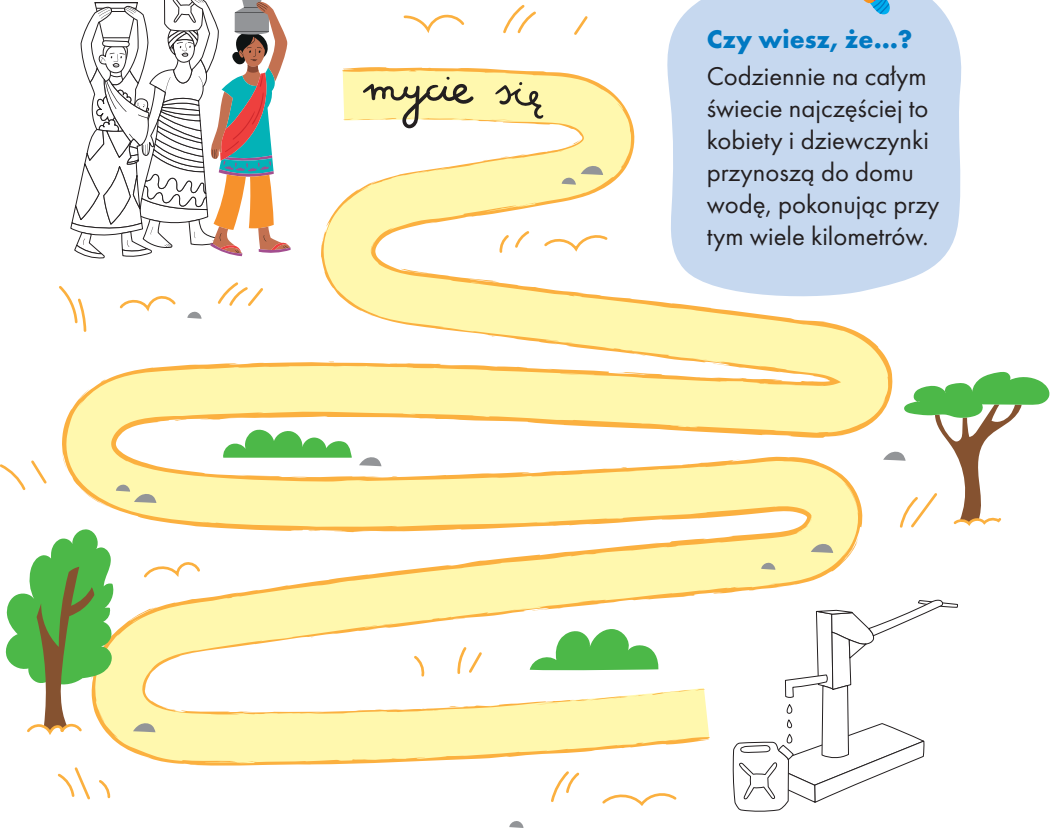

mycie się

Czy wiesz, że...?

Codziennie na całym świecie najczęściej to kobiety i dziewczynki przynoszą do domu wodę, pokonując przy tym wiele kilometrów.

JAK MYŚLISZ, kto lub co, oprócz ludzi, potrzebuje wody?

WSPÓŁPRACUJEMY

Czy wiesz, że w słowie WSPÓŁPRACUJEMY ukrywają się inne słowa? Poszukaj tych słów i dopasuj do odpowiednich miejsc w puzzlach. Każda kreska to jedna litera.

— — —
We współpracy bardzo ważne jest to, że pracę wykonujemy razem.

— — — — —
Robimy coś wspólnie.

WSPÓŁPRACUJEMY

— — — — —
Bądź zaangażowany/a i wykonuj to, za co jesteś odpowiedzialny/a.

— — — — —
Pracuj razem ze swoim/ią partnerem/ką i myśl o jego/jej potrzebach.

— — — — —
Każdy z partnerów ma swoją "połowę" lub część do wykonania.

Kraje również ze sobą współpracują, na przykład tworząc międzynarodowe organizacje. Poniżej znajdziesz nazwy czterech z nich. Dopasuj słowa do odpowiednich skrótów.

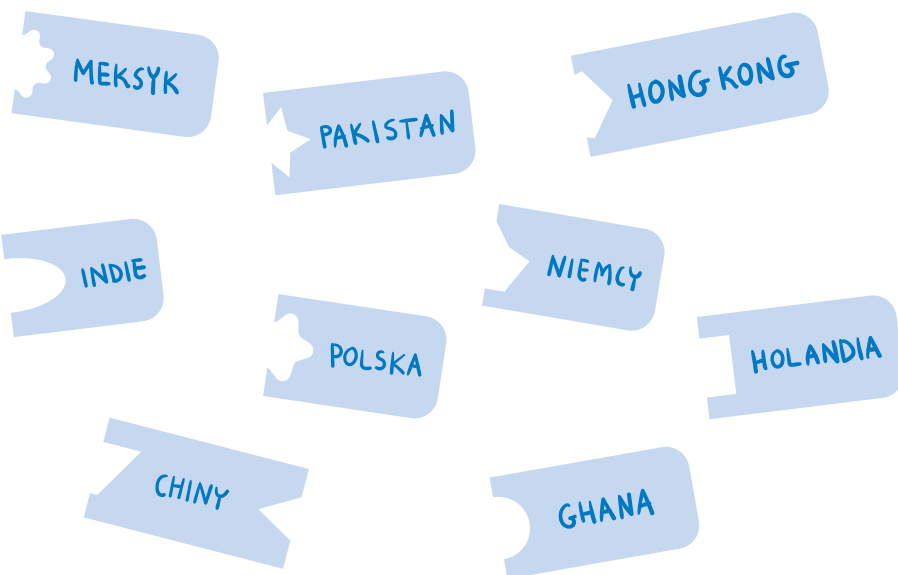
?? JAK MYŚLISZ, dlaczego kraje ze sobą współpracują?

SKĄD JESTEŚ?

Przerysuj puzzle w odpowiednie miejsca, a dowiesz się, który kraj sprzedaje najwięcej danego produktu za granicę.

źródło danych: www.worldstopexports.com

?? JAK MYŚLISZ, jakie przedmioty są tworzone w Twojej okolicy?

Z DALEKA CZY Z BLISKA?

Czy wiesz, skąd przybyło Twoje śniadanie? Dopasuj produkty do odpowiednich koszyków za pomocą strzałek.

?? JAK MYŚLISZ, produktów, z którego koszyka jesz najwięcej?

CO MOŻESZ ZROBIĆ? ZAANGAŻUJ SIĘ!

Zdobywaj wiedzę o otaczającym świecie, o tym, co łączy Cię z ludźmi mieszkającymi poza Europą. Pomogą Ci w tym publikacje i książki, które znajdziesz na www.pah.org.pl/edukuj oraz grupa Edukacja PAH na Facebooku.

Dziel się wiedzą, rozmawiając o rozwiązanych zadaniach i przemyśleniach z Bazgrolnika z osobami w Twoim otoczeniu.

Podobały Ci się zadania? **Zobacz i poleć innym** pozostałe Bazgrolniki na www.pah.org.pl/bazgrolnik.

Pomóż zdobywać wiedzę innym, namawiając szkołę lub klasę do wzięcia udziału w naszych programach i akcjach edukacyjnych - szczegóły znajdziesz na www.pah.org.pl/edukuj.

Wspieraj Polską Akcję Humanitarną, organizując zbiórki, działając jako aktywista/ka lub przekazując 1% podatku na nasze działania. www.pah.org.pl/zaangazuj-sie

Obserwuj i ucz się mądrego pomagania śledząc wpisy Polskiej Akcji Humanitarnej na Facebooku i/lub Instagramie:
FB: PolskaAkcjaHumanitarna
IG: @polskaakcjahumanitarna.

POZYTYWNE
INICJATYWY

Polska Akcja Humanitarna
al. Solidarności 78A
00-145 Warszawa
www.pah.org.pl
edukacja@pah.org.pl

„Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej”, 2020
ISBN: 978-83-63069-66-7

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE: Kalina Kabat, Kamila Wisz-Mocanu
KONSULTACJE MERYTORYCZNE: Joanna Pankowska
OPRACOWANIE GRAFICZNE: Monika Wiśniewska
KOREKTA JĘZYKOWA: Julia Kuffel